

Samrådsredogörelse

Detaljplan för
Del av Hasslö 9:182, Hasslö varv
Hasslö, Karlskrona kommun

Vad är en samrådsredogörelse?

Samrådsskedet

Samrådsskedet är det första tillfället för de som anses vara berörda av förslaget att lämna synpunkter. Samrådet följs sedan av ett granskningsskede, vilket är ytterligare ett tillfälle för berörda att lämna synpunkter. De som yttrar sig under samrådet, och andra berörda, kommer meddelas när planförslaget finns tillgängligt för granskning.

De som berörs av planförslaget och har synpunkter måste framföra dessa skriftligt under samråds- eller granskningsskedet för att senare ha rätt att överklaga kommunens beslut att anta detaljplanen.

Synpunkter från samrådet sammanställs och kommenteras i en samrådsredogörelse. I samrådsredogörelsens kommentarer redovisas kommunens ställningstaganden till inkomna synpunkter, huruvida de tillgodoses eller inte samt en motivering. I avsnittet förändringar av planförslaget redovisas alla förändringar som tillkommit efter samrådsskedet.

Överklaga

En detaljplan kan enbart överklagas baserat på icke tillgodosedda synpunkter från de med besvär rätt eller formaliafel.

De som har rätt att överklaga en detaljplan baserat på planförslagets innehåll är sakägare, till exempel fastighetsägare, arrendatorer, hyresgäster och andra med rättighet till fastigheter inom eller i anslutning till planområdet. Även intresseorganisationer kan ha rätt att överklaga en detaljplan om:

1. Organisationens huvudsakliga ändamål är att bevaka naturskydds-, kulturskydds- eller miljöskyddsintressen, och dessa berörs av detaljplanen.
2. Organisationen inte är vinstdrivande.
3. Organisationen har bedrivit verksamhet i Sverige under minst tre år.
4. Organisationen har minst 100 medlemmar eller på annat sätt visar att verksamheten har allmänhetens stöd. Det går även att överklaga en detaljplan om processen varit felaktigt genomförd, så kallat formaliafel.

Detaljplanen går att överklaga i tre veckor efter det att beslut om antagande har publicerats på kommunens anslagstavla. Överklagan skickas till kommunen, som sedan skickar det vidare till mark- och miljödombstolen.

Hur ska dokumentet läsas och var kan jag få mer information?

Denna samrådsredogörelse är en sammanfattning av de synpunkter som inkommit under samrådstiden. Originalyttrandena finns hos Karlskrona kommun, miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen och lämnas ut på begäran.

Varje yttrande sammanfattas under en rubrik namngiven efter vem som yttrat sig. Yttrandet besvaras sedan efter sammanfattningen i en blå ruta under rubriken *kommentar*.

Privatpersoner benämns med initialer i sammanfattningen detta för att underlätta i samband med internetpublicering. När samrådsredogörelsen publiceras på internet tas personuppgifter (förnamn, efternamn och fastighetsbeteckning) i rubrikerna bort och enbart initialer lämnas kvar.

Innehållsförteckning

Vad är en samrådsredogörelse?.....	2
Innehållsförteckning.....	4
Inledning	5
Förteckning av inkomna yttranden.....	6
Förändringar av planförslaget	7
Yttranden.....	7
Länsstyrelsen.....	8
Enskilda sakägare	19
Föreningar och intresseorganisationer.. Fel! Bokmärket är inte definierat.	
Myndigheter, organisationer och bolag	19
Politiska partier	25
Nämnder, förvaltningar och kommunala bolag	25
Företag.....	25
Övriga inkomna yttranden.....	25
Sändlista vid samrådet.....	38

Inledning

Detaljplanen för Del av Hasslö 9:182, Hasslö varv, har varit föremål för samråd 17 april - 22 maj 2025. Samrådstiden och samrådsmötet har annonserats i lokalpressen torsdagen den 17 april. Ett samrådsmöte hölls 14 maj 2025 via teams.

Under samrådstiden har planhandlingarna (bestående av plankarta, planbeskrivning, undersökning, länsstyrelsens yttrande över undersökningen, social konsekvensanalys, miljökonsekvensbeskrivning, översiktliga miljötekniska markundersökningar (två utredningar som undersökt olika provpunkter), geoteknisk utredning och fastighetsförteckning.) funnits tillgängliga på Karlskrona kommun och stadsbiblioteket samt på Karlskrona kommuns webbplats: www.karlskrona.se (Fastighetsförteckningen har inte publicerats på internet på grund av dataskyddsföreningen, GDPR).

Under samrådsmötet framfördes flera frågor och synpunkter, framförallt gällande trafik och omgivningspåverkan.

Förteckning av inkomna yttranden

Insändare:	Datum:	Kommentar:
Länsstyrelsen	2025-05-22	-
Sakägare		
-	-	-
Föreningar och intresseorganisationer		
-	-	-
Myndigheter, organisationer och bolag		
Försvarsmakten	2025-05-22	-
Räddningstjänsten i Östra Blekinge	2025-05-23	Ingen erinran
Lantmäteriet	2025-05-02	-
Nämnder, förvaltningar och kommunala bolag		
Äldrenämnden	2025-05-21	Ingen erinran
Fastighetsnämnden	2025-05-06	Ingen erinran
Social- och funktionsstödsnämnden	2025-05-05	Ingen erinran
Företag		
E.ON	2025-05-14	Ingen erinran
Skanova	2025-04-17	Ingen erinran
Övriga inkomna yttranden		
E-L, L-K och A-K	2025-05-20	-
K-M och M-K	2025-05-20	-
U-F och B-M	2025-05-21	-
B-B, M-B, S-S och S-S	2025-05-22	-
E-L	2025-05-22	-

Förändringar av planförslaget

En enklare dagvattenutredning har tagits fram med fokus på föroreningsbelastning från verksamheten och planens påverkan på recipienten.

En riskbedömning av förorenade sediment och mark har genomförts. Resultaten har införts i miljökonsekvensbeskrivningen och planbeskrivningen.

Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) har uppdaterats med resultat från dagvattenutredning och riskbedömning.

Den strategiska miljöbedömningen har integrerats tydligare i planbeskrivningen, med ett eget avsnitt.

Avsnitt gällande dagvatten, MKN för vatten och föroreningar har kompletterats efter genomförda utredningar.

Förtydliganden och redaktionella förändringar i planbeskrivning och social konsekvensanalys.

Planbestämmelse om strandskydd har justerats och strandskyddet är nu upphävt inom hela planområdet för att säkerställa genomförbarheten.

Planbestämmelser om skydd mot störningar (reningsanläggning för dagvatten ska anläggas) och villkor för startbesked (startbesked får inte ges för ändrad markanvändning förrän reningsanläggning för dagvatten färdigställts) har ersatts med en bestämmelse om utnyttjandegrad (största byggnadsarea i angivet värde i % av fastighetsarean inom egenskapsområdet).

Grundkartan har uppdaterats utifrån genomförd fastighetsbestämning och kända förändringar i närområdet.

Yttranden

Länsstyrelsen

Samråd om detaljplan för del av Hasslö 9:182, Hasslö varv, Karlskrona kommun

Kommunens ärendenummer: MSN-2023-2836

Beskrivning av ärendet

Detaljplanen har överlämnats till Länsstyrelsen för samråd i enlighet med 5 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Handlingar daterade 2025-03-24. Detaljplanen handläggs med utökat förfarande.

Under samrådet ska Länsstyrelsen enligt 5 kap. 14 § PBL särskilt

1. ta till vara och samordna statens intressen
2. verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken (1998:808), MB, tillgodoses, att miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. MB följs och att strandskydd enligt 7 kap. MB inte upphävs i strid med gällande bestämmelser
3. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt
4. verka för att en bebyggelse inte blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Under samrådet ska Länsstyrelsen också särskilt ge råd om tillämpningen av 2 kap. PBL. Länsstyrelsen ska dessutom ge råd i övrigt om tillämpningen av bestämmelserna i denna lag, om det behövs från allmän synpunkt.

Syftet med detaljplanen

Syftet är att möjliggöra en utveckling av befintlig hamnverksamhet genom utvidgning av befintliga pirer längre ut i vattenområdet. Syftet är även att fastställa befintlig markanvändning i planområdets sydvästra del.

Detaljplanens överensstämmelse med översiktsplanen

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att detaljplanen överensstämmer med översiktsplanen.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Förslaget bedöms inte aktualisera några frågor som kan föranleda prövning enligt 11 kap. 10 § PBL vad gäller riksintressen, mellankommunala frågor, miljökvalitetsnormer, strandskydd eller risken för olyckor, översvämning eller erosion. Inte heller anses förslaget stå i strid med översiktsplanen eller medföra betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen anser dock att frågor som berör hälsa och säkerhet avseende dagvatten och buller måste lösas på ett tillfredsställande sätt i enlighet med vad som anges nedan för att ett antagande inte skall prövas av länsstyrelsen. Länsstyrelsen redovisar sina synpunkter nedan som bör beaktas i det fortsatta planarbetet.

Riksintressen

Planområdet berörs av riksintressen för totalförsvaret enligt 3 kap. 9 § miljöbalken vad gäller riksintresse i havet, sjöövningssområde samt MSA-område, stoppområde för höga objekt och påverkansområde för buller eller annan risk från Södra Tjurkö och Bollö skjutfält. I plan- och lovärenden som berör påverkansområde för buller eller annan risk ska ärendet alltid remitteras till Försvarsmakten.

Planområdet ligger även inom riksintresse för högexploaterad kust enligt 4 kap. 4 § miljöbalken.

Kommunen har bedömt utvecklingen av hamnverksamheten som förenligt med samtliga riksintressen samt positivt för Försvarsmaktens verksamhet. Det är Försvarsmakten som gör bedömningen om en åtgärd medför påtaglig skada på ett riksintresse för totalförsvarets militära del. Länsstyrelsen har inte tagit del av något yttrande från Försvarsmakten i ärendet, men länsstyrelsen anser att riksintresset inte bör påverkas negativt.

Mellankommunala intressen

Kommunen bedömer att planen inte hanterar kommunöverskridande frågor och att ett behov av samordning därför inte föreligger. Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning.

Miljökvalitetsnormer

Kommunen gör bedömningen att miljö kvalitetsnormen för luft inte kommer att överskridas. Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning.

Kommunen gör bedömningen att genomförandet av detaljplanen innebär en risk för ökad belastning på vattenförekomsten och genomförandet riskerar därmed rent principiellt att motverka ett uppfyllande av miljö kvalitetsnormerna. Kommunen anger att varvets påverkan på den stora vattenförekomsten Östra Blekinge skärgårds kustvatten är liten och att möjlighet finns att rena dagvattnet med filter i planområdets dagvattenbrunnar eller med dagvattenmagasin med filter.

Länsstyrelsen menar att kommunen inte har utrett vilken föroreningsbelastning området har på dagvattnet och hur det kan säkerställas att detta inte påverkar miljö kvalitetsnormerna för vatten, se vidare under rubriken Dagvatten.

Kommentar:

En kompletterande utredning av planförslagets föroreningsbelastning, påverkan på MKN, och behov av åtgärder för rening av dagvatten har genomförts sedan samrådet. Resultatet har inkluderats i framtagen MKB och redovisas i planbeskrivningen.

Strandskydd

Delar av planområdet omfattas idag inte av strandskydd, då det är upphävt i gällande detaljplan. Strandskyddet återinträder dock vid framtagandet av en ny detaljplan, vilket gör att kommunen behöver upphäva strandskyddet inom den nya detaljplanen.

Karlskrona kommun avser att upphäva strandskyddet inom planområdet med motivering i det första, tredje och fjärde särskilda skälet enligt miljöbalken 7 kap. 18 c §. Detta innebär att området som upphävandet avser redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Den utveckling som detaljplanen möjliggör är även av sådan funktion att den måste ligga vid vatten, samt innebär en utveckling av en pågående verksamhet.

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning, men anser inte att skäl enligt punkten ett föreligger för vattenområdet. Däremot instämmer länsstyrelsen i att de övriga skälen är tillämpliga.

Kommentar:

Karlskrona kommun instämmer i länsstyrelsens bedömning gällande

punkt ett, vilket framgår i planbeskrivningen.

Efter samrådet har Karlskrona kommun även tillämpat särskilt skäl som avser angeläget allmänt intresse, då åtgärderna har betydelse för Försvarsmaktens verksamhet. Detta framgår i den uppdaterade planbeskrivningen.

Hälsa och säkerhet, översvämning, risk för ras och skred

Dagvatten

I kommunens miljökonsekvensbeskrivning har en bedömning av dagvattensituationen samt vilka åtgärder som kan vidtas för att minska risken för att förorenat dagvatten når recipienten gjorts. Länsstyrelsen anser dock att detta inte är tillräckligt och att kommunen behöver ta fram en dagvattenutredning där beräkningar görs för 10-årsregn, 100-årsregn samt skyfall för att utreda vilken mängd dagvatten som behöver omhändertas inom området samt att visa att en reningsanläggning kan hantera mängderna och ge önskvärd effekt. Om dagvatten från områden utanför planområdet behöver tas omhand inom planområdet behöver även dessa dagvattengenererande ytor ingå i beräkningarna.

I bedömningen om betydande miljöpåverkan listade länsstyrelsen följande delar som bör ingå i dagvattenutredningen:

- Bedömning av befintliga och framtida dagvattenflöden från planområdet, inkl. klimatpåverkan på skyfall.
- Bedömning av befintliga och framtida föroreningar i dagvatten.
- Med tanke på att dagvatten kan komma i kontakt med olika ämne/föremål som används inom varvsverksamhet (färg, fett, osv), samt de nya parkeringsytorna, ska lösningar för att rena dagvatten tas fram.
- Redovisning av hur dagvattenflöde och flödesriktningar kommer att förändras inom planområdet
- Då vatten som används inom verksamheten för att spola (båtar, mm) kan utgöra utsläpp och spridning av föroreningar ska utredningen även redovisa hantering av spolvatten.
- Hänsyn måste tas till den framtida stigande havsnivån och hur den påverkar reningsanläggning.

Kommentar:

En utredning av skyfall, redovisning av dagvattenflöde och behov av åtgärder för dränering och/eller fördröjning av dagvatten har inte bedömts som aktuellt av Karlskrona kommun utifrån planområdets förutsättningar. Dagvattenutredningen visar att fördröjning eller omhändertagande av

skyfall inte är aktuellt för planområdet.

En kompletterande utredning av planförslagets föroreningsbelastning, påverkan på MKN, och behov av åtgärder för rening av dagvatten har genomförts sedan samrådet. Resultatet har inkluderats i framtagen MKB och redovisas i planbeskrivningen.

Det dagvatten som kan behöva renas härrör från övriga delar av varvsområdet och inte från planområdet. Detta har förtydligats i planbeskrivningen och i den uppdaterade MKB:n.

Länsstyrelsen lyfter att hantering av spolvatten inom verksamheten ska redovisas och utredas. Det finns rening av allt spolvatten som genereras, som omfattas i verksamhetens tillsyn som anmälningspliktig verksamhet. Verksamhetens befintliga rening förtydligas i planbeskrivningen.

Länsstyrelsen lyfter den framtida stigande havsnivåns påverkan på reningsanläggningen. Planbeskrivningen kompletteras med en beskrivning av hur reningsanläggningen påverkas vid ett tillfälligt högt vattenstånd och ett framtida klimat.

Förorenade områden

När en ny detaljplan tas fram ska kommunen ta ställning till markens lämplighet, oavsett om markanvändningen kommer att ändras eller inte. Om det inom planområdet finns ett potentiellt eller konstaterat förorenat område behöver det beskrivas i planbeskrivningen hur lämpligheten bedömts.

Kommunen anger i planbeskrivningen att de höga föroreningshalter som påträffats vid provtagning i mark och sediment kan innebära att det finns ett avhjälpandebehov samt att detta kommer att utredas i det fortsatta arbetet. Länsstyrelsen instämmer i att eventuell sanering/avhjälpning behöver utredas vidare.

Om grävning ska genomföras i förorenade massor måste en anmälan om detta enligt 28 §, förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd lämnas till tillsynsmyndigheten.

Kommentar:

En riskbedömning har genomförts efter samrådet. Den riskbedömning som tagits fram efter samrådet visar att muddring inte är nödvändig för genomförandet av detaljplanen och att sedimenten bör lämnas orörda,

eftersom en åtgärd skulle öka risken för spridning av föroreningar. Resultatet redovisas i MKB och planbeskrivning.

Omgivningsbuller

Detaljplanen reglerar användningen Hamn för markområdena inom planområdet. Användningen har inte preciserats. I användningen Hamn ingår vissa industriverksamheter som har koppling till hamn och vatten, till exempel varv, oljehamn och containerterminal.

Hamnverksamhet innebär ofta omgivningspåverkan bland annat i form av verksamhetsbuller och buller från fartyg. I varje enskilt fall måste kommunen göra en bedömning av hur störningskänslig den planerade användningen är eller vilken omgivningspåverkan den har.

Med anledning av att kommunen tar fram en ny detaljplan för hamnverksamhet, där vissa typer av industriverksamheter ingår, lämplighetsprövar kommunen den nya användningen. I den lämplighetsprövningen ingår att bedöma den omgivningspåverkan som markanvändningen i planförslaget kan ha.

Länsstyrelsen angav i sitt yttrande om betydande miljöpåverkan att kommunen i kommande planprocess utförligt behöver beskriva bullerpåverkan samt studera lokaliseringen av olika verksamheter inom planområdet för att minimera påverkan på omkringliggande bebyggelse. Kommunen har efter yttrandet skrivit minskat planområdet till att endast omfatta hamndelen och vattenområdet.

I miljökonsekvensbeskrivningen anges att nya pিরer och ytor inklusive byggrätter för hamnverksamhet kan medföra ökade störningar. Kommunen för ett resonemang i planbeskrivningen om att större fartyg kan lägga till som en konsekvens av planförslaget, vilket i sig anges inte ge upphov till ökade bullerstörningar. Kommunen anger i stället att det är en ökning i antalet fartyg som periodvis kan ge upphov till en viss ökning av buller. Kommunen anger vidare i planbeskrivningen att en prövning av eventuell utökning av verksamhetens buller kommer att behöva hanteras i aktuellt och framtida miljötillståndsprocesser. Ett miljötillstånd är dock avsett endast för en specifik verksamhetsutövare och kan inte kopplas till lämplighetsprövningen av markanvändningen i en detaljplan.

Kommunen behöver visa vilken omgivningspåverkan gällande verksamhetsbuller/buller från fartyg som den nya markanvändningen möjliggör i förhållande till de befintliga bostäderna vid en trolig utveckling inom planområdet. Kommunen bör beskriva hur antalet fartyg kan komma att förändras i förhållande till nuläget, vilka ljudnivåer som verksamheten alstrar i dag och utifrån det göra en bedömning av hur

möjligheten till verksamhetsutveckling i detaljplanen påverkar bulleralstringen mot bostäderna.

Kommentar:

Detaljplanen reglerar markanvändningen till *hamn*, vilket är en övergripande användning som kan innefatta olika typer av hamnrelaterade verksamheter, exempelvis varv. Planen anger inte exakt vilken verksamhet som kommer att bedrivas, utan möjliggör användningen. Karlskrona kommun gör bedömningen att den markanvändning som regleras, vilken innefattar användningar som ger upphov till omgivningspåverkan, är lämplig på denna plats.

Vilken typ av störande verksamhet som får bedrivas och dess omfattning regleras genom miljölagstiftningen, där verksamhetsutövare omfattas av miljöbalkens hänsynsregler och krav på anmälan eller tillstånd. De allmänna hänsynsreglerna, i miljöbalkens andra kapitel, innebär att en verksamhet är skyldig att vidta åtgärder så fort det finns risk för att människors hälsa eller miljön kan komma att påverkas negativt.

Det som begränsar hur störande en verksamhet på platsen får vara är i detta fall den omgivande bostadsbebyggelsen. Så länge dessa förutsättningar inte förändras kommer samtliga verksamheter inom området (både den befintliga och eventuella framtida) att vara anmälnings- eller tillståndspliktiga om de medför omgivningspåverkan. Detaljplanen är inte ett verktyg för att fastställa bullernivåer (försiktighetsmått) eller reglera specifika verksamheter, utan anger en markanvändning som är förenlig med hamnverksamhet. Krav på åtgärder och begränsningar ställs utifrån den faktiska verksamheten och dess påverkan på omgivningen i kommande miljöprovningar.

MKBn har uppdaterats efter samrådet. Karlskrona kommuns bedömning för planförslagets lämplighet gällande buller har förtydligats i planbeskrivningen.

Översvämning

Kommunen anger i planbeskrivningen att planområdet till största delen översvämmas vid en vattennivå på + 3,5 meter över nollplanet. Kommunen anger att pirarna och markområdet kan behöva höjas i framtiden samt att detaljplanen inte hindrar detta, då plankartan inte reglerats med en fast höjdsättning. Kommunen anger vidare att eventuell tillkommande bebyggelse inom planområdet ska klara översvämning upp till + 3,63 meter över nollplanet.

Vägarna till Hasslö översvämmas vid en nivå på + 3,5 meter, vilket gör att transporter till och från varvsområdet inte kan ske landvägen i de fall vägarna är översvämmade. Länsstyrelsen anser att bedömningen kring om markanvändningen är fortsatt lämplig om området inte har kontakt med fastlandet via landburen transport bör förtydligas. Den dagvattenutredning som länsstyrelsen efterfrågar behöver även ha en redovisning av konsekvenserna av stigande havsnivåer för reningsanläggningen. I övrigt har länsstyrelsen inga vidare synpunkter på översvämningsfrågan.

Kommentar:

Att vägarna till Hasslö kan översvämmas i ett framtida klimat och hur en hamnverksamhet påverkas av att tillfälligt inte ha kontakt med fastlandet förtydligas i planbeskrivningen.

Allmänna råd enligt 2 kap.

Här redovisas Länsstyrelsens synpunkter i frågor som har betydelse för planens genomförbarhet.

Vattenverksamhet

Genomförandet av planen förutsätter att det sker anmälan eller ges tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken, vilket kommunen också uppger kommer ske. Länsstyrelsen konstaterar att gränsen för vad som kan hanteras inom en anmälan överskrids om utfyllnad sker inom hela det område som anges i miljökonsekvensbeskrivningen. Tillstånd kan ibland krävas även om åtgärderna var för sig inte överskrider 3000 kvadratmeter. Länsstyrelsen gör en samlad bedömning av vattenverksamhetens påverkan och tillståndsförfarande kan aktualiseras med hänsyn till miljön eller enskilda intressen.

Länsstyrelsen konstaterar att även om bottenmiljön skulle vara påverkad av befintliga hamnverksamhet kommer karaktären på vattenområdet förändras kraftigt och oåterkalleligt vid utökning av pirar och kajer. Både utfyllnader och eventuell muddring innebär negativ påverkan på vattenmiljön. Även om kommunen har bedömt miljökonsekvenser översiktligt genom en miljökonsekvens-beskrivning kommer detta behöva utredas närmare vid en framtida anmälan eller tillståndsprövning enligt 11 kap. miljöbalken.

Planbestämmelser

Kommunen har använt bestämmelsen a3 – Startbesked får inte ges för ändrad markanvändning förrän reningsanläggning för dagvatten färdigställts. Startbesked kan ges för åtgärder som kräver bygglov,

rivningslov, marklov eller anmälan. Planbestämmelsen är otydligt formulerad, då det inte framgår vad ändrad markanvändning innebär och länsstyrelsen ställer sig tveksam till om startbesked kan ges endast för ändrad markanvändning. Åtgärden behöver framgå tydligare. Om kommunen menar att startbesked inte får ges för ny bebyggelse innan renings-anläggningen kommit till stånd bör detta framgå av bestämmelsen.

Kommentar:

Karlskrona kommun instämmer i Länsstyrelsens synpunkter gällande aktuell planbestämmelse. Eftersom syftet med bestämmelserna (m2 - reningsanläggning för dagvatten ska anläggas och a3 - startbesked får inte ges för ändrad markanvändning förrän reningsanläggning för dagvatten färdigställts) var att säkerställa att detaljplanen säkerställer den rening som MKBn förordar genom att den aktuella ytan inte exploateras i den grad att möjligheten ”byggs bort”, så regleras detta i stället genom en bestämmelse om största byggnadsarea i procent. Genom att istället använda planbestämmelse om utnyttjandegrad (största byggnadsarea i angivet värde i % av fastighetsarean inom egenskapsområdet) säkerställs fortsatt syftet; att långsiktigt säkerställa att marken disponeras på ett sätt som inte begränsar möjligheten att göra åtgärder för att minimera utsläpp av föroreningar via dagvatten. Ändringen har förtydligats i planbeskrivningen, i avsnittet *förklaring av planbestämmelserna* och *strategisk miljöbedömning*.

Planbeskrivning

Inför fortsatt arbete med planbeskrivningen vill länsstyrelsen skicka med att vid ett antagande av en detaljplan som genomgått en strategisk miljöbedömning ställs krav på planbeskrivningens innehåll. Den ska innehålla en redovisning av bland annat hur miljöaspekterna har integrerats i planen, hur hänsyn har tagits till miljökonsekvensbeskrivningen och till inkomna synpunkter samt varför planen antagits i stället för de alternativ som övervägts och vilka åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför.

Kommentar:

Planbeskrivningen har kompletterats med en redovisning av den strategiska miljöbedömningen.

Naturmiljö

Avgränsningsråd med länsstyrelsen ägde rum den 20 augusti 2024. Vid detta råd avsågs naturmark i väster att exploateras. I detta område har

både rödlistade och fridlysta arter noterats. Eftersom detta område inte längre ingår i planförslaget har länsstyrelsen inga synpunkter utifrån påverkan på naturmiljön.

Kulturmiljö

Kommunen redogör på ett korrekt sätt för kulturmiljön och fornlämningsituationen samt visar kännedom om 2 kap. 10 §, om anmälningsplikt vid händelse av påträffande av fornlämnning. Länsstyrelsen har därför ingen erinran om redovisningen av kulturmiljö i planbeskrivningen.

Länsstyrelsen vill upplysa om att när det gäller vrak är det inte alltid lokaliseringen i Kulturmiljöregistret är helt korrekt. Inför botteningrepp är det därför viktigt att kontrollera att lämningarna ligger där de anges, så de inte skadas av misstag.

Koppling till miljömålen

Länsstyrelsen anser att den fysiska planeringen utgör ett viktigt verktyg för att uppnå miljömålen. PBL (2010:900) är direkt knuten till miljöbalken, enligt dess 2 kap. 2 §. Miljömålen ska enligt miljöbalkspropositionen (1997/98:45) vara vägledande vid tillämpningen av miljöbalken.

Kommunen har i planbeskrivningen angivit att detaljplaneförslaget berör miljömålen Frisk luft, Hav i balans samt Levande kust- och skärgård. I undersökningen om betydande miljöpåverkan har kommunen angivit att miljömålen God bebyggd miljö och Giftfri miljö berörs och i miljökonsekvensbeskrivningen anges även miljömålet Ingen övergödning. Kommunen bör i planbeskrivningen ange hur planförslaget berör alla relevanta miljömål samt ge en bedömning av konsekvenserna.

Kommunen anger i undersökningen för betydande miljöpåverkan att: ”En ny detaljplan för en befintlig verksamhet ställer krav på att utreda, och avhjälpa, eventuella föroreningar vilket stämmer överens med miljömålet giftfri miljö”. Länsstyrelsen vill påpeka att en ny detaljplan som planlägger hamn där det tidigare varit planlagt för industri/småindustri inte automatiskt innebär att eventuella föroreningar inom området behöver avhjälpas. Om kommunen anser att sanering i området krävs behöver detta säkerställas med en planbestämmelse.

Kommentar:

Planförslagets påverkan på miljömålen har förtydligats i planbeskrivningen. Att påverkan på andra mål framfördes vid undersökningen berodde på att vid tiden för undersökningen omfattades förslaget av ett större område än aktuellt planförslag.

Sociala aspekter

Karlskrona kommun har tagit fram en social konsekvensanalys av planförslaget. Länsstyrelsen anser att kommunen på ett tydligt och välutvecklat sätt beskrivit planförslagets påverkan på sociala aspekter i bilagan och har inga synpunkter på innehållet. Länsstyrelsen vill skicka med att det vore positivt om kommunen la till information om att en social konsekvensanalys har tagits fram samt sammanfattat vad den kom fram till under rubriken Sociala aspekter i planbeskrivningen.

Kommentar:

Planbeskrivningen har kompletterats med information om den sociala konsekvensanalysen.

Miljöbedömning

Kommunen har i en undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken och kriterierna i miljöbedömningsförordningens (2017:966) bilaga kommit fram till att ett genomförande av detaljplanen kan medföra betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning har därmed upprättats och bilagts detaljplanens handlingar.

En strategisk miljöbedömning innebär att ta fram en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt 6 kap. 11 och 12 §§ miljöbalken. Arbetet med MKB:n ska påbörjas tidigt och parallellt med framtagandet av detaljplanen vara en del i arbetet med planprocessen. MKB:n ska samrådas med berörda och tillsammans med inkomna synpunkter integreras i den färdiga planen.

Kommunen har haft ett avgränsningssamråd med länsstyrelsen den 20 augusti 2024 där omfattningen av miljökonsekvensbeskrivningen avgränsades till följande frågor:

- Påverkan på riksintressen
- Påverkan på rödlistade arter
- Påverkan på lämningar
- Dagvatten och miljö kvalitetsnormer för vatten
- Risk för spridning av föroreningar från sediment
- Buller och andra störningar från hamnverksamhet och transporter till och från hamnen
- Klimatanpassning

Kommunen har gjort en strategisk miljöbedömning och tagit fram en miljökonsekvensbeskrivning utefter avgränsningssamrådet. Den sammanvägda bedömningen i miljökonsekvensbeskrivningen är att planförslaget inte bedöms medföra betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsen anser att kommunen inte har utrett vilken föroreningsbelastning området har på dagvattnet och hur det kan säkerställas att detta inte påverkar miljökvalitetsnormerna för vatten på ett negativt sätt. Länsstyrelsen förordar att en dagvattenutredning tas fram med beräkningar för vilken mängd dagvatten som behöver hanteras i den reningsanläggning som detaljplanen kräver, hur föroreningsnivåerna hanteras innan dagvatten släpps ut till recipient samt vad som händer med dagvattenhanteringen vid översvämning, se vidare under Dagvatten och Översvämning. Länsstyrelsen anser även att beskrivningen av omgivningsbuller behöver utvecklas och förtydligas, se vidare under Omgivningsbuller.

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att ytterligare och fördjupade utredningar kommer att krävas i kommande anmälan eller ansökan om tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken.

Kommentar:

Se svar under ”dagvatten” och ”omgivningsbuller”.

MKBN har uppdaterats efter samrådet. Karlskrona kommuns bedömning för planförslagets lämplighet gällande buller och föroreningar har förtydligats i planbeskrivningen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Lena Ekroth med planarkitekt Cecilia Gadman som föredragande. I den slutliga handläggningen har också antikvarie Magnus Petersson, naturvårdshandläggare Mattias Nilsson, miljöhandläggare Arijana Alagic Tovesson, vattenhandläggare Caroline Tillman samt miljöhandläggare Emma Adriansson medverkat.

Enskilda sakägare

Inga enskilda sakägare har yttrat sig över detaljplanen.

Föreningar och intresseorganisationer

Inga föreningar eller intresseorganisationer har yttrat sig över detaljplanen.

Myndigheter, organisationer och bolag

Yttranden utan erinran har inkommit från följande: Räddningstjänsten

Lantmäterimyndigheten

Detaljplan för del av Hasslö 9:182, Hasslö varv, Hasslö

Vid genomgång av planförslagets handlingar (plankarta daterad 2024-10-29 och planbeskrivning daterad 2025-04-17) har följande noterats:

För plangenomförandet viktiga frågor där planen behöver förbättras

(Här redovisas synpunkter om sådana frågor som Lantmäteriet särskilt ska bevaka och sådant som vi uppfattar som nödvändigt att åtgärda för genomförandet av planen.)

INTE MÖJLIGT ATT GENOMFÖRA FASTIGHETSBLDNING PÅ KVARTERSMARK MED STRANDSKYDD

I detaljplanen finns det kvartersmark med användningen V – Hamn, se kartutsnitt nedan, där strandskydd kommer att gälla när planen får laga kraft.

Det är inte lämpligt att planlägga för kvartersmark som kommer att omfattas av strandskydd när planen fått laga kraft. Visserligen har markområdet begränsningen att det inte får uppföras byggnad, men en framtida fastighetsbildning skulle eventuellt kunna möta hinder.

Rättsutvecklingen har visat att det inte är möjligt att bilda bostadsfastigheter med kvartersmark där det finns strandskydd. Samma resonemang bör kunna tillämpas på all typ av kvartersmark, i detta fall V – Hamn.

För att undvika eventuell framtida problematik bör kommunen hantera detta i det fortsatta planarbetet.

Kommentar:

Plankartan har justerats så att strandskyddet är upphävt inom hela planområdet.

Försvarsmakten

Yttrande avseende remiss om samråd för detaljplan för Hasslö varv, del av Hasslö 9:182, Karlskrona kommun, Blekinge län

Försvarmakten lämnar nedan synpunkter på samrådsförslag för rubricerad detaljplan.

Bakgrund

Karlskrona kommun har berett Försvarmakten möjlighet att inkomma med synpunkter på samrådsförslag till detaljplan för del av Hasslö 9:182.

Riksintressen för totalförsvarets militära del

Försvarmakten ansvarar, i enlighet med förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden, för riksintressen för totalförsvarets militära del (3 kap. 9 § miljöbalken). Försvarmakten är som sektorsmyndighet ansvarig för att identifiera, samråda om, besluta om och presentera underlag för dessa riksintresseanspråk. Försvarmakten fattade beslut om nu gällande riksintressen och områden av betydelse för totalförsvarets militära del den 26 januari 2023 (FM2022-23088:1).

I begreppet militär del ingår även andra myndigheters områden och verksamhet så som Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), Försvarets radioanstalt (FRA) och Försvarets materielverk (FMV), varför Försvarmakten företräder även dessa vad gäller riksintressen och samhällsplanering.

Av 3 kap. 9 § miljöbalken följer att mark- och vattenområden som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

Riksintressen för totalförsvarets militära del kan i vissa fall redovisas öppet och i andra fall inte. Huruvida ett riksintresse kan redovisas öppet eller inte baseras på en bedömning om en sådan redovisning skulle avslöja uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Exempel på områden av riksintresse för totalförsvarets militära del som redovisas öppet är övnings- och skjutområden på land och till havs, flotttilflygplatser och garnisoner. Riksintressen som inte redovisas öppet är sådana där öppet redovisad information om området och dess beskaffenhet riskerar att avslöja uppgifter vars röjande kan medföra betydande men för totalförsvaret eller i annat fall för rikets säkerhet. Sådana områden kan exempelvis ha koppling till anläggningar för spanings-, kommunikations- och underrättelseändamål.

För en utförligare beskrivning av riksintressen för totalförsvarets militära del inklusive en företeckning av alla öppet redovisade riksintressen hänvisar Försvarmakten till myndighetens riksintressekataloger. Katalogerna återfinns på Försvarmaktens hemsida: www.forsvarsmakten.se/riksintressen.

Omvärldsläget och Försvarmakten i tillväxt

Det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde och i Europa har över tid försämrats och ett väpnat angrepp mot Sverige kan inte uteslutas. Sverige är sedan den 7 mars 2024 en del av försvarsalliansen Nato och det kollektiva försvar som alliansen utgör. Utöver medlemskap i Nato samarbetar även Sverige genom bilaterala avtal med andra nationer till förmån för den gemensamma militära förmågan.

Den 17 december 2024 fattade riksdagen beslut om totalförsvaret för åren 2025- 2030. Beslutet anger att det övergripande målet för totalförsvaret ska vara att ha förmåga att försvara Sverige och vår befolkning mot väpnat angrepp, hävda vårt lands självständighet, suveränitet och territoriella integritet samt medverka till försvaret av allierade.

En väsentlig förändring från tidigare förutsättningar är att Natos förmågemål nu också är styrande för utformningen av de nationella förmågorna. Totalförsvaret ska utformas och dimensioneras för att försvara Sverige mot ett väpnat angrepp och medverka till försvaret av allierade där uthållighet över en längre tid av säkerhetspolitisk kris eller krig är en nyckelfaktor.

Som Natomedlem och allierad åtar sig Sverige helheten i det nordatlantiska fördraget och i enlighet med artikel 3 är den nationella försvarsförmågan en del av alliansens kollektiva försvar. Totalförsvaret ska över tid dimensioneras för att försvara Sverige mot ett väpnat angrepp och bidra till försvaret av allierade. För den samlade förmågan i totalförsvaret måste fler aktörer beakta totalförsvarets krav inom ramen för sin ordinarie verksamhet och totalförsvaret behöver bli en naturlig del inom fler verksamhetsområden.

Beslutet för åren 2025-2030 anger också förstärkningar inom alla domäner för den militära förmågan vilket kommer att påverka såväl omfattning som på vilket sätt mark- och vattenområden behöver nyttjas inom och bortom perioden.

För Försvarmakten innebär detta att antalet krigsförband i krigsorganisationen succesivt utökas under perioden 2021-2030 vilket i förlängningen betyder att organisationen förstärks med både personal och materiel. Detta tillsammans med förstärkningarna av krigsorganisationen leder till ett ökat behov av investeringar i infrastruktur. Därutöver är tillgång till övnings- och skjutfält av avgörande betydelse för Försvarmaktens möjlighet att nå de politiskt uppsatta målen.

Det är i ljuset av ovan som skyddet av riksintressen för totalförsvarets militära del framgent måste beaktas. För att Försvarmakten ska kunna tillväxa i enlighet med försvarsbeslutet pågår kontinuerligt en översyn av riksintressen och påverkansområden för totalförsvarets militära del i landet.

Berörda riksintressen för totalförsvarets militära del

Aktuellt planområde ligger inom påverkansområde för buller eller annan risk tillhörande Bollö skjutfält och Sjöövningsområde Hanö/Torhamn, vilket är utpekade områden av riksintresse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap 9 § andra stycket miljöbalken.

Södra Tjurkö och Bollö skjutfält är en del av Blekinge skärgårds övnings- och skjutfältsområden som ingår som ett av tre bataljonsområdena i Sverige anpassat för skärgårdsövningar med amfibie, markstrids-, hemvärns- och säkerhetsförband i kombination med fartygs- och flygförband. Södra Tjurkö och Bollö utgör tillsammans med Harö i västra skärgården den idag enda möjligheten för skarpskjutning inom Blekinge skärgårds övnings- och skjutfältsområde.

Övnings- och skjutfält utgör omistliga produktionsresurser för Försvarmaktens övningar med förekommande utrustning och vapensystem och är därför områden av riksintresse. Bollö skjutfält är ett sådant område och nyttjas av olika förband inom Försvarmakten. Det är väsentligt att fältets funktioner kan skyddas och bibehållas.

Samtliga sjöövningsområden av riksintresse nyttjas av flera förband inom Försvarmakten. Det är av vital betydelse för Försvarmakten att övningsverksamheten inom dessa befintliga områden fortsatt kan säkerställas även på lång sikt. På så sätt säkerställs den långsiktiga möjligheten att även framgent bedriva övningsverksamhet i hinderfria områden med förekommande fartygstyper såsom exempelvis ytstridsfartyg, minröjningsfartyg, bevakningsbåtar och ubåtar i kombination med flyg- och helikopterförband. Den verksamhet som

Försvarsmakten bedriver inom områdena är inte tillståndspliktiga enligt miljöbalken.

Den omgivningspåverkan från riksintresset som påverkar aktuellt planområde är främst buller. Planområdet beräknas utsättas för bullernivåer från skjutfältets dimensionerande verksamhet som överskrider 65 dBA, Impuls för finkalibrig ammunition och 95 dBC, Lx från grovkalibrig ammunition och sprängning. Dessa nivåer överskrider gällande riktvärden för buller vid bostäder (Naturvårdsverkets allmänna råd NFS 2005:15, regeringens beslut 1998-04-06, dnr Fö 98/928/MIL).

Ett stoppområde för höga objekt är ett påverkansområde kring en flygplats som utgör riksintresse för totalförsvarets militära del. Inom stoppområdet riskerar vindkraftverk och andra höga objekt att medföra påtaglig skada på riksintresset, då sådana påverkar möjligheterna till säkra start- och landningar för den flygande verksamheten.

Försvarsmakten har inom stoppområdet en mycket restriktiv hållning till uppförandet av höga objekt och accepterar generellt inte objekt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse då dessa bedöms medföra påtaglig skada på riksintresset.

Mer information om riksintressen för totalförsvarets militära del, de utpekade områdena och beskrivningar av dess värden finns att läsa i riksintressesatalogen på Försvarsmaktens hemsida: www.forsvarsmakten.se/riksintressen.

Försvarsmaktens bedömning och synpunkter

Försvarsmakten bedömer att planförslaget i sin nuvarande utformning inte riskerar medföra påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del.

Synpunkter

Försvarsmakten behöver bli delgiven information om tidsplan och anläggningsarbetena i god tid innan åtgärderna påbörjas och löpande under projektets genomförande. Kontakta Försvarsmakten på exp-marinb@mil.se.

Buller

Upplysningsvis beräknas planområdet utsättas för militärt buller från den verksamhet som bedrivs vid riksintresset för totalförsvarets militära del Bollö skjutfält, vilket kan upplevas som störande.

För frågor i ärendet, kontakta handläggaren enligt ovan.

Beslut i ärendet har fattats av Beata Iverson, tillförordnad chef för sektionen för fysisk planering vid Försvarsstabens infrastrukturavdelning.

Kommentar:

Synpunkterna föranleder inga kommentarer.

Politiska partier

Inga politiska partier har yttrat sig över detaljplanen.

Nämnder, förvaltningar och kommunala bolag

Yttranden utan erinran har inkommit från följande: Äldrenämnden, Fastighetsnämnden och Social- och funktionstödsnämnden.

Företag

Yttranden utan erinran har inkommit från följande: E.ON och Skanova.

Övriga inkomna yttranden

1. E-L, L-K och A-K

Synpunkter på detaljplan för del av Hasslö 9:182 Hasslö varv.

Angående trafiken på Garpenvägen, Hamnvägen samt korsningen till Sandviksvägen: Nuvarande trafik på dessa vägar är riskfylld. Lastbilar, budbilar och personbilar kör för fort utan att ta hänsyn till de smala vägarna och framför allt korsningen Hamnvägen, Sandviksvägen där lastbilar etc. kör in och ut från varvet. Bilisterna ser det som en raksträcka till och från varvet. Trafiken från Sandviksvägen (gäller även cyklister och gående) uppfattas inte av bilisterna från Hamnvägen. Nästan dagligen leder detta till tillbud som jag upplevt och sett.

Utbyggnaden/utökningen av varvet medför en väsentlig ökning av trafiken, som t.ex.

1. Utfyllnad till pirarna/kajerna.
  2. Slam, vatten och föroreningar som ska tas omhand som miljöfarligt avfall vid pålning, muddring och sanering i vattnet, luften och på land.
  3. Material till båtarna som ska byggas/renoveras.
  4. Bränsle, utrustning, mat och personal till båtarna.
- 1-4 Troligtvis kommer detta inte att fraktas sjövägen.

Under sommarhalvåret ökar trafiken väsentligt till och från badplatsen, Sandvik, med t.ex. barn som cyklar och trafik som kör för fort, även på Sandviksvägen.

Bullernivån från varvets verksamhet med båtarna kommer att öka t.ex. vid rosthackning, blästring och målning som i nuläget är besvärande. Speciellt när verksamheten sker sent på kvällar och helger. Buller från radioapparater med musik och reklam som står på dag som natt borde vara lätt för varvet att åtgärda med hörlurar till personalen.

Lukt och föroreningar i luften märks mest när vinden bär mot fastigheten och ”gruset” lägger sig på altaner, trädgårdsmöbler och i ventilationer.

Kommentar:

Med undantag för under byggskedet bedöms detaljplanen inte medföra en betydande ökning av trafik, eftersom detaljplanen främst innebär att fler och/eller större fartyg kan angöra till varvet. Eventuell ökning av transporter bedöms alltså inte vara så omfattande att åtgärder krävs i befintlig infrastruktur utanför planområdet.

Risker kopplade till fordon som inte följer gällande trafikregler på platsen bedöms inte heller beröra aktuellt förslag på detaljplan men framförs till den aktuella verksamheten för kännedom.

Rosthackning, blästring och målning sker inte inom planområdet utan genomförs inomhus i skrovhall/tälthall. Den befintliga verksamheten regleras av gällande försiktighetsmått, vilket fortsatt kommer att krävas för en verksamhet på platsen som ger upphov till omgivningspåverkan, bland annat genom buller. För en anmälningspliktig verksamhet är det Karlskrona kommuns miljöavdelning som är tillsynsmyndighet.

Den föreslagna utvecklingen i detaljplanen innebär inte ytterligare grusade ytor och bedöms inte medföra en betydande förändring gällande lukt eller

partiklar i luften. Frågor om luftföroreningar behandlas i framtagna miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Avseende luftföroreningar har genomförda mätningar och beräkningar för ett antal större hamnar studerats. Ingen beräkning visar att sjöfarten bidrar till risk för överskridande av varken miljö kvalitetsnormer eller miljömål i anslutning till de studerade hamnarna. Bedömningen för Hasslö varv är således att det inte finns något skäl att anta att luftkvaliteten inom planområdet och Garpahamnen skulle vara sämre än i de studerade hamnarna eftersom Garpahamnen inklusive planområdet är en betydligt mindre hamn.

2. K-M och M-K

Hasslö 250520

Synpunkter och funderingar efter samråd gällande del av Hasslö 9:182, Hasslö varv.

Som en av närmaste berörda grannar till nämnda varv så vill vi framföra att vi inte är emot själva expanderingen/planeringen av den ovanstående delen av varvet som bl.a. ger möjlighet till fler arbetstillfällen. Men som just nära grannar har vi en del synpunkter och funderingar angående detta. Vår oro rör flera olika områden som direkt/indirekt kan tänkas påverka vår livsmiljö.

Trafik

Nuvarande väg till infarten till varvet, via Hamnvägen, är ej dimensionerad för tung trafik och det befintliga skicket är i dåligt. Två normalstora personbilar kan ej mötas på denna väg.

Trafiksituationen idag utgör redan risker för boende och besökare då trafiken till och från varvet under senare år utökats, både den tunga trafiken samt den med personbilar till och från varvsområdet. Här bör även hänsyn tas till att öns största badplats nås via denna väg och trafikeras av gående och cyklande barn, barnfamiljer och mopedister samt turister. Här finns inga vägskyltar gällande förkörsrätt och det är inte heller en allmän väg. Vårt förslag är att tyngre trafik hänvisas till den nedre infarten i Garpahamnen, det skulle även tvinga denna trafik till att sänka sin hastighet.

Ljudnivå/buller

Kommer själva anläggandet av hamnområdet/piren att höja bullernivåerna? Redan idag är ljudnivån av och till mycket störande framförallt under sommarhalvåret då man vistas mer utomhus, här ingår perioder av blästring. Kommer den ökande trafiken både på land och till havs med större fartyg med kraftigare motorer att öka bullernivåerna? Ingår dessa i de föreslagna bullernivåerna/decibel som det redogjordes för vid samrådet? Vilka åtgärder kommer att vidtas för att försöka sänka ljudnivån med hjälp av exempelvis vallar(befintliga är för låga), bullerplank, växtlighet eller på annat sätt? Kommer utökningen av verksamheten att påverka arbetstiderna inne på varvsområdet, här önskar vi en reglering av bullernivåerna under helger, storhelger samt kvälls-/natttid.

Ljusköroreningar

Kommer den nya utbyggnaden att belysas och i så fall på vilket sätt och vid vilka tider på dygnet? Finns det i så fall möjlighet att begränsa användningstiden och att avskärma/rikta denna så att den inte påverkar vår boendemiljö?

Luft, jord, vattenkvalitet och naturliv

Hur kommer vår luftkvalitet att påverkas av de större fartygen gällande avgaser, dieselångor och eventuell ökad blästring? Vad händer med fisk- och fågelliv samt ytvatten då större fartyg ska till och från varvet samt provköras efter reparation, då detta redan idag skapar svallvågor och river upp havsbotten. Har man tagit detta i beräkning då man planerar för utbyggnad?

Arbetstider.

Se rubrikerna buller/ljudnivå samt ljuskörorening/belysning

Rekreation, turism och tillgänglighet för privat båttrafik

I naturområdet söder om varvet har tillströmningen av besökare ökat väsentligt under senare år, dessa promenerar, paddlar, cyklar, badar och njuter av naturområdet och många av dessa är inte hemmahörande på ön, en miljö värd att bevara. Eftersom även privat småbåtstrafik ökat i området så undrar vi om ett större vattenområde kommer att tas i anspråk vid varvets utbyggnad, i området mellan varvet och S. Bollö, vilket då kommer att begränsa framkomligheten.

Värde på fastighet

Hur kommer vår boendemiljö att påverkas då varvet tar sig an nya utmaningar och hur kommer värdet på vår fastighet att påverkas och kommer området vi bor i ej att vara attraktivt längre.

Framtida och tidigare byggnader

Hur ser framtida planer ut? Mera utbyggnader, större/högre skrovhall och i vilket/ vilka väderstreck kommer detta i så fall att ske och i vilken utsträckning?

Vi har upplevt att ljudnivån förbättrats sedan det stora tältet togs bort och ersattes av en ny byggnad.

Kommentar:

Trafik

Med undantag för under byggskedet bedöms detaljplanen inte medföra en betydande ökning av trafik, eftersom detaljplanen främst innebär att fler och/eller större fartyg kan angöra till varvet. Eventuell ökning av transporter bedöms alltså inte vara så omfattande att åtgärder krävs i befintlig infrastruktur utanför planområdet. Synpunkter på befintlig trafiksituation och förslag på åtgärd för infart/utfart av verksamhetens trafik, för att underlätta ett nuläge, överlämnas till verksamheten.

Ljudnivå/buller

Ett byggskede kan antas medföra ökat buller tillfälligt. I övrigt gäller gällande beslutade försiktighetsmått för verksamheten. Det inkluderar reglering av maximal ekvivalent ljudnivå vid bostäder utomhus vid olika tider på dygnet samt helgdagar. Oaktat vilken verksamhet så kommer en verksamhet inom området att vara anmälnings- eller tillståndspliktig om den medför omgivningspåverkan. Detaljplanen är inte ett verktyg för att fastställa bullernivåer (försiktighetsmått) eller reglera specifika verksamheter, utan anger en tillåten markanvändning som är förenlig med hamnverksamhet.

Vad det gäller åtgärder utanför planområdet för buller från den pågående verksamheten meddelas verksamheten om förslag och synpunkter på den befintliga situationen. Karlskrona kommuns miljöavdelning är tillsynsmyndighet för den aktuella verksamheten och bör uppmärksammas om gällande försiktighetsmått inte efterlevs.

Ljusköroreningar

Ljussättning regleras inte i detaljplan. Belysning av de nya pirarna bör, och kommer enligt verksamheten, att ske enligt Sjöfartsverkets riktlinjer. Det innebär bland annat att belysning endast får ske nedåt, för att inte blända fartyg. Det är särskilt viktigt då farleden till Garpahamnen går utanför varvet. Övriga förslag om användningstid och riktning förmedlas till verksamheten.

Luft, jord, vattenkvalitet och naturliv

Frågor om luftföroreningar och påverkan på vattenmiljön behandlas i framtagna miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Den uppdaterade MKB:n visar att påverkan på vattenmiljön bedöms som liten och lokalt begränsad, bland annat eftersom sedimenten ska lämnas orörda och anläggningsarbetena bedöms ge upphov till endast begränsad grumling.

Avseende luftföroreningar bedöms påverkan som liten. Fartygen varmhålls med el när de ligger vid kaj och manövreras i låg hastighet i hamnområdet, vilket innebär begränsade utsläpp. Utifrån dessa förutsättningar bedöms detaljplanens genomförande inte medföra risk för överskridande av miljökvalitetsnormer eller negativ påverkan på luftkvaliteten i området.

Planbeskrivningen har förtydligats utifrån MKB:n.

Rekreation, turism och tillgänglighet för privat båttrafik

Detaljplanens avgränsning innefattar endast mark inom varvet samt vattenområdet. Det innebär att förslaget inte påverkar tillgängligheten till naturområdet söder om varvet. Utvecklingen av pirarna har bedömts inte heller påverka tillgängligheten för privat båttrafik. Planområdets avgränsning är som närmst ca 18 meter från farleden och utveckling av pirarna möjliggörs som närmst ca 26 meter från farleden.

Värde på fastighet

Fiske och hamnverksamhet har en lång historia på Hasslö och i Garpahamnen. Varvsverksamhet i någon form har även bedrivits på platsen sedan åtminstone 1930-talet. Den utveckling som prövas i denna detaljplan är en utveckling av befintlig verksamhet på platsen i en omfattning som inte bedöms medföra en påverkan på områdets attraktivitet eller fastighetsvärde.

Framtida och tidigare byggnader

I samband med ansökan har verksamheten inkommit med en visionsbild över varvets framtida utveckling. Utöver det som möjliggörs i aktuell detaljplan har Karlskrona kommun ingen kännedom om behov av övrig utbyggnad i närtid. Om eventuell tillkommande bebyggelse eller andra

anläggningar inte är förenligt med aktuella detaljplaner för varvsområdet så kommer det i så fall behöva prövas i ny detaljplan.

3. U-F och B-M

Önskemål om bullerplank.

En oro för att i takt med att varvets kapacitet ökar blir det också ännu mer jobb under kvällar/helger/röda dagar. Detta jobb brukar innebära mycket oljud från tex blästring och plåtbankande för oss grannar.

Där Hamnvägen går över i ”Ej allmän väg” är vägen alldeles för smal (svårt med möte även med personbilar) och för hög hastighet (50 km/tim). Detta är ett problem redan i dag och denna trafik kommer ju med all sannolikhet att öka ännu mer.

Finns det möjlighet att hänvisa trafik/transporter/leveranser till och från varvet till att de använder grinden som ligger nere mot havet för att ta bort trafik från Hamnvägen? Framförallt viktigt när man kör in till varvet, eftersom hastigheten då ofta är väldigt hög på de fordon som kommer.

Kommentar:

Ett byggskede kan antas medföra ökat buller tillfälligt. I övrigt gäller gällande beslutade försiktighetsmått för verksamheten. Det inkluderar reglering av maximal ekvivalent ljudnivå vid bostäder utomhus vid olika tider på dygnet samt helgdagar. Oaktat vilken verksamhet så kommer en verksamhet inom området att vara anmälnings- eller tillståndspliktig om den medför omgivningspåverkan. Detaljplanen är inte ett verktyg för att fastställa bullernivåer (försiktighetsmått) eller reglera specifika verksamheter, utan anger en tillåten markanvändning som är förenlig med hamnverksamhet.

Vad det gäller åtgärder utanför planområdet för buller från den pågående verksamheten meddelas verksamheten om förslag och synpunkter på den befintliga situationen. Karlskrona kommuns miljöavdelning är tillsynsmyndighet för den aktuella verksamheten och bör uppmärksammas om gällande försiktighetsmått inte efterlevs.

Med undantag för under ett byggskede bedöms detaljplanen inte att medföra en betydande ökning av trafik. Detta eftersom detaljplanen främst innebär att fler och/eller större fartyg kan angöra till varvet. Eventuell ökning av transporter bedöms alltså inte vara så omfattande att

åtgärder krävs i befintlig infrastruktur utanför planområdet. Synpunkter på befintlig trafiksituation och förslag på åtgärd för infart/utfart av verksamhetens trafik, för att underlätta ett nuläge, överlämnas till verksamheten.

4. B-B, M-B, S-S och S-S

Del av Hasslö 9:182, Hasslö varv

Synpunkter angående förslag på detaljplan. Kommunens ärendenummer: MSN-2023-2836

Efter att ha tagit del av b.l.a Kommunens Sociala konsekvensanalys har vi undertecknade några punkter att lyfta.

Tillfartsvägar:

- Belastningen på vägen till grind nr:2 kommer att öka och är redan idag hårt trafikerad, både av leveransfordon och även varvets och de anställdas fordon.

Vid utfart från grind 2 respekteras sällan väjningsplikten och det upplevs som förare tar utfarten som en axelerationsstäcka. Jag har själv varit nära att bli påkörd i sidan av en lastbil. Det ska även läggas till att vägen trafikerar av barn på cykel och gående, och sommartid är det extra mycket trafik till och från badplatsen som ligger i slutet på Sandviksvägen.

- Rapporten tar även upp tillgängligheten för Varvets anställda, och då lyfts det upp som en positiv del att det går buss och båtpendel till Garpahamnen.

Detta är felaktigt: Bussen går bara till /genom mitten på ön fram till kyrkan. Och båtpendeln går till Hornbryggan (nord-öst på ön). Så anställda som kommer från fastlandet kommer att köra bil (troligtvis).

- Ett krav är att berörda kommuner utreder och bygger en cykelväg från E22 ut till och igenom Hasslö, så gående och cyklande säkert kan röra sig längs vägarna. Det är inte bara Hasslö som blir berörd utan även Almö och tillfartsvägen på fastlandet.

Dagvatten:

- Dagvatten från den västra asfalterade planen som gjordes 2024 lutar norrut och skulle det ske ett utsläpp där som följer med dagvattnet (det är även en planerad tälthall på den översta delen mot nordväst) så rinner det ner i diket som är vid sidan om vägen.

Detta diket har bakfall västerut och vi fastighetsägare får vattnet till våra tomter på Sandviksvägen.

Ett krav är att kommunen gräver om diket så vatten rinner österut och ner mot hamnen (eller varvet). Vi har fått till oss att det ska vara en stenkista som ska ta dagvattnet från den asfalterade ytan men inget som leder det vidare.

- Även Länsstyrelsen har lagt ett yttrande ang dagvattnet och ser det som en outredd fråga om föroreningar i dagvatten och att en strategisk miljöbedömning behöver tas fram i ärendet.

Buller:

- Nya pিরer längre ut kommer troligen att utöka området för spridning av buller eftersom avstånd till mark och byggnader ökar och ljudet sprids över större yta. Ljudsimulering rekommenderas för mätning av decibelnivå.

- Finns mätningar framtagna på avgaser i luft och vatten efter fartygens körningar?

Fler fartyg kommer att provköras efter reparation och vid körning till varvet.

- Arbetstider över kvällar och helger behöver regleras. Speciellt vid blästring som för med sig högt ljud, samt vid fel vindriktning för med sig stoft till intilliggande fastigheter.

- Vid studie av översigtskartan som är bifogad i ärende så är det uppe i nordvästra hörnet inritat två punkter.

Ena beskriver att det ska dras tryckluft, el och vatten dit. Ska det stå en kompressor där? Eller är det bara uttag för ovan nämnda uttag.

Det andra är en yta för schaktmassor, vad för några schaktmassor kommer att läggas där?

Kemikalier:

- Färgen/rost som blåstras bort hur tas den till vara på ett miljösäkert sätt?

Ökad rörelse med större fartyg kommer att öka bottensediment som virvlar upp. Kommer bogserbåt utföra förflyttning eller körs de med egen maskin?

Belysning:

- Utökning av belysningen kommer påverka området och det ska vara upptänt kvällar och nätter. Kommer det att vara begränsade tider för belysningen?

Ökad militär verksamhet:

- Kommer detaljplanen ge ytterligare begränsningar på tex bygglov ändringar på intilliggande fastigheter?
- Värdeinsknning på fastigheter i närhet av varvet?
- Kommer det att öka Hasslö som strategiskt militärt mål?

Kommentar:**Tillfartsvägar**

Med undantag för under ett byggskede bedöms detaljplanen inte att medföra en betydande ökning av trafik. Detta eftersom detaljplanen främst innebär att fler och/eller större fartyg kan angöra till varvet. Eventuell ökning av transporter bedöms alltså inte vara så omfattande att åtgärder krävs i befintlig infrastruktur utanför planområdet.

Synpunkter på befintlig trafiksituation och förslag på åtgärd för infart/utfart av verksamhetens trafik, för att underlätta ett nuläge, överlämnas till verksamheten.

Blekingetrafiken redovisar för skärgårdstrafiklinje Handelshamnen – Aspö – Hasslö två hållplatser på Hasslö, Hasslö horn och Garpahamnen. Garpahamnen trafikeras endast sommartid. Planbeskrivningen justeras med denna information och förtydligande om busstrafiken på Hasslö.

I Karlskrona kommuns Översiktsplan 2050 är Hasslövägen/Garpenvägen utpekad som befintlig väg som behöver utvecklas med gång- och cykelväg. Trafikverket är väghållare för den aktuella vägsträckan och stora delar går

även inom Ronneby kommun. I den senaste remissversionen av Länstransportplan för Blekinge 2026–2037, som var ute på remiss under 2025, finns inte cykelväg till Hasslö med. Behovet är identifierat, men inte prioriterat för statlig medfinansiering i denna planperiod.

Dagvatten

Aktuellt område på Hasslö ingår inte i Karlskrona kommuns verksamhetsområde för dagvatten. Karlskrona kommun är inte heller väghållare för aktuella vägar i närområdet. Synpunkter på befintliga diken utanför planområdet förmedlas till verksamheten eftersom ansvaret för åtgärder för dagvatten ligger på den enskilda fastighetsägaren. I övrigt utförs arbeten för verksamheten inomhus eller på platser utomhus där spolvatten och övrigt samlas upp och renas i befintlig anläggning.

Länsstyrelsens yttrande över undersökningen omfattade ett större planområde. Sedan dess har planområdet avgränsats till att endast omfatta mark och vattenområde i aktuellt förslag. En strategisk miljöbedömning har genomförts och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har tagits fram och fanns tillgänglig som en del av samrådshandlingarna. MKBn har uppdaterats efter samrådet och frågor om dagvatten och föroreningar har förtydligats i planbeskrivningen.

Buller

Ett byggskede kan antas medföra ökat buller tillfälligt. I övrigt gäller gällande beslutade försiktighetsmått för verksamheten. Det inkluderar reglering av maximal ekvivalent ljudnivå vid bostäder utomhus vid olika tider på dygnet samt helgdagar. Oaktat vilken verksamhet så kommer en verksamhet inom området att vara anmälnings- eller tillståndspliktig om den medför omgivningspåverkan. Detaljplanen är inte ett verktyg för att fastställa bullernivåer (försiktighetsmått) eller reglera specifika verksamheter, utan anger en tillåten markanvändning som är förenlig med hamnverksamhet.

Vad det gäller åtgärder utanför planområdet för buller från den pågående verksamheten meddelas verksamheten om förslag och synpunkter på den befintliga situationen. Karlskrona kommuns miljöavdelning är tillsynsmyndighet för den aktuella verksamheten och bör uppmärksammas om gällande försiktighetsmått inte efterlevs.

Frågor om luftföroreningar behandlas i framtagna miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Avseende luftföroreningar har genomförda mätningar och beräkningar för ett antal större hamnar

studerats. Ingen beräkning visar att sjöfarten bidrar till risk för överskridande av varken miljökvalitetsnormer eller miljömål i anslutning till de studerade hamnarna. Bedömningen för Hasslö varv är således att det inte finns något skäl att anta att luftkvaliteten inom planområdet och Garpahamnen skulle vara sämre än i de studerade hamnarna eftersom Garpahamnen inklusive planområdet är en betydligt mindre hamn.

Den karta som hänvisas till bedöms vara bild 2 i planbeskrivningen. Den aktuella kartan är en visionsbild över varvets utveckling, som inkom i samband med ansökan om planbesked. Som beskrivet i bildtexten till bild 2, så berör detta förslag till detaljplan endast utvecklingen med pirar. Eventuell tryckluft och dylikt hanteras således inte i aktuell detaljplan. Kommunen har inte heller någon kännedom om planerade schaktmassor. Muddring av sediment för anläggandet av pirarna bedöms inte behövas. Genomförd riskbedömning för förorenade sediment redovisar inte heller ett behov av åtgärder för att avhjälpa förorenade massor.

Övriga frågor

Arbeten som innebär att miljöfarliga/störande ämnen avlossas, eller används på annat sätt, utförs inomhus eller på platser utomhus där spolvatten och eventuella okontrollerade utsläpp samlas upp och renas i befintlig anläggning.

Rörelser från fartyg som ankommer och avgår från hamnen och dess påverkan på bottensediment har lyfts i genomförd riskbedömning, avseende risk att förorenade sediment sprids. Detta har även lyfts i den strategiska miljöbedömningen och redogörs för i miljökonsekvensbeskrivningen (MKB).

Ljussättning regleras inte i detaljplan. Belysning av de nya pirarna bör, och kommer enligt verksamheten, att ske enligt Sjöfartsverkets riktlinjer. Det innebär bland annat att belysning endast får ske nedåt, för att inte blända fartyg. Det är särskilt viktigt då farleden till Garpahamnen går utanför varvet.

Detaljplanen reglerar mark och vattenanvändning med planbestämmelser för det aktuella planområdet. Planområdet omfattar endast mark och vatten inom fastigheten Hasslö 9:182.

Fiske och hamnverksamhet har en lång historia på Hasslö och i Garpahamnen. Varvsverksamhet i någon form har även bedrivits på platsen sedan åtminstone 1930-talet. Den utveckling som prövas i denna detaljplan är en utveckling av befintlig verksamhet på platsen i en omfattning som inte bedöms medföra en påverkan på området

attraktivitet eller fastighetsvärde.

Varvsverksamheten på Hasslö serverar idag bland annat Försvarmaktens fartyg. Utvecklingen som föreslås i den nya detaljplanen är inte av en sådan omfattning att detta bedöms medföra en betydande förändring från ett nuläge.

5. E-L

Komplettering till tidigare insända synpunkter. På den asfalterade ytan i nordvästra delen är tryckluft inplacerad på kartan. Detta är synnerligen olämplig plats med tanke på grannars hälsa och miljö. Placeringen ska vara så långt bort från grannarna som möjligt. Buller, oljud, från fläktar på varvet och båtarna är i dagsläget mycket besvärande och hörs hela tiden, oberoende av verksamheten på varvet. Låt personalparkeringen på asfalten vara kvar på sin nuvarande plats. Vatten som rinner från varvsområdet ner mot Sandviksvägen och Mattiasvägen bör åtgärdas snarast av varvet/kommunen.

Kommentar:

Den karta som hänvisas till bedöms vara bild 2 i planbeskrivningen. Den aktuella kartan är en visionsbild över varvets utveckling, som inkom i samband med ansökan om planbesked. Som beskrivet i bildtexten till bild 2, så berör detta förslag till detaljplan endast utvecklingen med pirar. Eventuell tryckluft och dylikt hanteras således inte i aktuell detaljplan.

Sändlista vid samrådet

Interna samrådsparter

Kommunstyrelsen
Kommunledningsförvaltningen
Drift- och servicenämnden
Social- och funktionsstödsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Äldrenämnden
Kunskapsnämnden
Arbetsmarknadsnämnden
Fastighetsförvaltningen

Kommunala Pensionärsrådet
Räddningstjänsten i Östra Blekinge
Affärsverken Karlskrona AB

Myndigheter och organisationer

Länsstyrelsen
Lantmäteriet
Försvarmakten
Polismyndigheten i Blekinge län
Region Blekinge
Blekinge museum
Skanova
E.ON Sverige AB

Sakägare

Fastighetsägare enligt förteckning

Föreningar

Hasslö Vägars Samhällsförening (HVSF)
Samhällsföreningen Hasslönätet
Hasslö Båtförening

För kännedom

Blekinge läns tidning
Sydöstran

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Eleonor Karlsson
planchef

Maria Öiås
planarkitekt